

STANOWISKO nr 2/2/2020
stron pracowników, pracodawców
oraz strony samorządowej
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z 10 listopada 2020 r.

w sprawie

wylączenia zakładów produkujących materiały wybuchowe z obowiązków wynikających z przepisów o monitoringu wizyjnym przewidzianym ustawą o odpadach

Strony pracowników, pracodawców oraz strona samorządowa Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach (WRDS), po zapoznaniu się z argumentacją funkcjonującego na terenie województwa śląskiego przedsiębiorstwa NITROERG SA, produkującego – również na potrzeby wojska i policji – materiały wybuchowe oraz sprzęt służący detonacji, uznaje za stosowne rozważenie kwestii wyłączenia zakładów produkujących materiały wybuchowe z obowiązków wynikających z przepisów o monitoringu wizyjnym przewidzianych ustawą o odpadach.

Strony pracowników, pracodawców oraz strona samorządowa WRDS w Katowicach proponują, aby treść przepisu art. 25 ust. 6a lub art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.) uwzględniała wyłączenie zakładów produkujących materiały wybuchowe od wskazanych w tychże przepisach obowiązków.

Zasadnym wydaje się postulat zmiany art. 2 pkt. 5 poprzez nadanie mu nowego brzmienia: *odpadów wytwarzanych i przechowywanych w zakładach produkujących materiały wybuchowe w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r., o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, oraz ustawą z dnia 21 czerwca 2002 r., o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, działających na podstawie koncesji wydanej przez właściwego ministra, względnie: odpadów wytwarzanych i przechowywanych w zakładach produkujących materiały wybuchowe w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r., o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, oraz ustawą z dnia 21 czerwca 2002 r., o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, działających na podstawie koncesji wydanej przez właściwego ministra, w zakresie przewidzianym w art. 25 ust. 6a ustawy.*

Zasadnym jest również wprowadzenie zmiany w art. 25 ust. 6j poprzez nadanie mu brzmienia: *Przepisów ust. 6a – 6i nie stosuje się do.... oraz do zakładów produkujących materiały wybuchowe.*

Warto podkreślić, że zakłady produkujące materiały wybuchowe i środki strzałowe muszą spełnić rygorystyczne wymagania wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska oraz

Stanowisko nr 2/2/2020 stron pracowników, pracodawców oraz strony samorządowej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach z 10 listopada 2020 r. w sprawie wyłączenia zakładów produkujących materiały wybuchowe z obowiązków wynikających z przepisów o monitoringu wizyjnym przewidzianym ustawą o odpadach

innych ustaw. W ich rezultacie na terenie zakładów produkujących materiały wybuchowe prowadzony jest nie tylko monitoring wizyjny, ale również ochrona fizyczna, łącznie z grupami interwencyjnymi i szybkiego reagowania. Przedsiębiorstwa produkujące materiały wybuchowe stosują nowoczesny system monitoringu wizyjnego, który jednak nie jest w pełni zgodny z wymogami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów. Wydaje się, że w przypadku zakładów produkujących środki wybuchowe wprowadzanie systemu monitoringu wizyjnego, spełniającego kryteria przewidziane w przytoczonym rozporządzeniu Ministra Środowiska nie przyczyni się do poprawy gospodarki odpadami, natomiast spowoduje znaczący wzrost kosztów działalności, co jednak istotniejsze może niekorzystnie wpłynąć na zachowanie bezpieczeństwa, w innych jego obszarach niż bezpośrednio związanych z gospodarką odpadami.

Ponadto przedsiębiorstwa produkujące materiały wybuchowe jako zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej spełniają wszystkie wymagania prawne w tym zakresie, tzn. posiadają skutecznie wdrożone i wciąż doskonalone dokumenty dotyczące tej tematyki, tj.: zgłoszenie zakładu, program zapobiegania poważnym awariom, wewnętrzne plany operacyjno-ratownicze oraz raporty o bezpieczeństwie. Dokumenty te są zatwierdzone przez Komendantów Wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej. Z racji charakteru prowadzonej produkcji, przedsiębiorstwa te są zakładami specjalnego znaczenia, i w związku z tym są ochraniane przez Specjalistyczne Uzbrojone Formacje Ochronne (SUFO) dwadzieścia cztery godziny na dobę z bieżącym podglądem systemu monitoringu na każdą z bram zakładowych wjazdowych i wyjazdowych oraz kontrolą dostępu. W przedsiębiorstwach tego rodzaju prowadzony jest również bieżący monitoring instalacji produkcyjnych wraz z najbliższym otoczeniem poprzez stosowaną telewizję przemysłową. Obowiązują w nich również ścisłe procedury dotyczące bezpieczeństwa informacji, w tym przechowywania i udostępniania danych pochodzących m.in. z monitoringu, które w razie potrzeby na wniosek strony zewnętrznej są udostępniane.

W celu zachowania bezpieczeństwa fizycznego i środowiskowego, a także zachowania tajemnicy przedsiębiorstw produkujących materiały wybuchowe strony pracowników, pracodawców i strona samorządowa WRDS w Katowicach stoją na stanowisku, że poziom udostępnianych osobom trzecim informacji powinien być ograniczony do niezbędnego minimum, jak również do minimum powinny zostać ograniczone możliwości przechwycenia tychże informacji przez osoby nieuprawnione, co może mieć miejsce przy zastosowaniu systemu monitoringu spełniającego kryteria wprowadzone rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów. Nieuprawnione przejęcie wspomnianych danych, związanych z produkcją, magazynowaniem i transportem materiałów wybuchowych może doprowadzić do niebezpiecznych sytuacji, zagrażających życiu i zdrowiu ludzi. Udostępnianie danych, o których mowa w rozporządzeniu mogłyby także stanowić niebezpieczeństwo i zagrożenie

Stanowisko nr 2/2/2020 stron pracowników, pracodawców oraz strony samorządowej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach z 10 listopada 2020 r. w sprawie wyłączenia zakładów produkujących materiały wybuchowe z obowiązków wynikających z przepisów o monitoringu wizyjnym przewidzianym ustawą o odpadach

nieuprawnionego udostępnienia danych wrażliwych oraz informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, w tym między

innymi informacji technicznych dotyczących stanu posiadania: wyposażenia, narzędzi, środków produkcji i środków kontroli, informacji dotyczących lokalizacji i rodzaju pomieszczeń, zabezpieczeń (w tym zabezpieczeń fizycznych i proceduralnych wejścia na teren organizacji oraz dostępu do poszczególnych pomieszczeń i aktywów), informacji dotyczących rozkładu budynków, dróg komunikacji wewnętrznej, pomieszczeń, zabezpieczeń fizycznych.

Strony pracowników, pracodawców oraz strona samorządowa Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach doceniają i uznają za słuszną inicjatywę wprowadzenia przepisów dotyczących gospodarki odpadami, które stanowią sposób zapobiegania nielegalnemu postępowaniu z nimi. Jednocześnie jednak należy zwrócić uwagę, iż niektóre z proponowanych przepisów, w przypadku przedsiębiorstw produkujących materiały wybuchowe mogą przynieść negatywne konsekwencje, zwłaszcza w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa, a ponadto nie wpłyną na racjonalizację realizowanej przez nie gospodarki odpadami.